

• یادداشت •

دکتر ضیاءالدین مظهری

دانش آموختگان تغذیه در نظام سلامت دیده شوند

سوءتغذیه به اشکال مختلفی در کشور ما شیوع دارد، به طوری که غنی و فقیر به اشکال مختلف با مشکل سوءتغذیه دست‌به‌گریبان هستند، همین سوءتغذیه، سلامت بسیاری از ایرانی‌ها را تحت تأثیر قرار داده و بر بار بسیاری از امراض در کشور ما افزوده است.

باید در نظر داشت که وقتی کیفیت تغذیه در جامعه‌ای مطلوب نباشد، هزینه‌های زیادی به مردم و نظام سلامت تحمیل می‌شود، زیرا در آن شرایط، نظام سلامت و بیمه‌ها مجبور خواهند شد اعتبارات زیادی را برای حل مشکل سوءتغذیه و بیماری‌های ناشی از آن هزینه کنند.

در شرایطی که بسیاری از مردم به مشاوره‌های تغذیه‌نیاز دارند تا بتوانند با اصول اولیه خودمراقبتی آشنا شوند، به دانش آموختگان جوان رشته تغذیه بهای چندانی داده نمی‌شود؛ به گونه‌ای که فرصت اشتغال برای بسیاری از آن‌ها مهیا نمی‌شود و حتی برخی دانش آموختگان تغذیه به‌ناچار در رشته‌های دیگری مشغول به کار می‌شوند؛ آن هم در حالی که می‌توان به‌راحتی از توانایی‌های گسترده این دانش آموختگان در مسیر ارتقای سلامت جامعه بهره برد. در صورتی که دانش آموختگان تغذیه در مهدهای کودک،مدارس،دانشگاه‌ها،درمانگاه‌های شهری و روستایی و سایر سازمان‌های دولتی و غیردولتی حضور داشته باشند و به ارائه مشاوره به مردم بپردازند، بی‌گمان سطح سلامت جامعه ارتقا پیدای کند.

شاید در وهله اول به‌نظر برسد استفاده این نیروها و به کار گماردن این دانش آموختگان متخصص، هزینه‌هایی در پی داشته باشد، اما شک نکند که هزینه‌های آن به‌مراتب بسیار پایین‌تر از میلیاردها تومان هزینه‌ای است که هم‌اکنون به دلیل مشکلات تغذیه‌ای جامعه و بیماری‌های ناشی از آن متحمل می‌شویم. با نگاهی راهبردی‌تر و در اولویت قرار دادن پیشگیری بر درمان، می‌توان از ظرفیت دانش آموختگان تغذیه بهره برد و هم سلامت جامعه را ارتقا بخشید و هم هزینه‌های نظام سلامت را کاهش داد.

استاد دانشگاه و متخصص تغذیه

• خبر •

افزایش ۲۰ درصدی تلفات مرگ خاموش

در هشت ماهه اول امسال، ۲۷۴ نفر بر اثر مسمومیت با گاز منوکسید کربن جان خود را از دست دادند. این رقم در مقایسه با مدت مشابه سال قبل که آمار تلفات ۲۲۷ نفر بود ۲۰/۷ درصد افزایش یافته است. به گزارش آتیه‌نو و به نقل از روابط عمومی سازمان پزشکی قانونی، در هشت ماهه سال جاری از کل تلفات مسمومیت با گاز منوکسید کربن، ۱۹۹ نفر مرد و ۷۵ نفر زن بوده‌اند. در این مدت استان‌های تهران با ۶۱ فوتی، آذربایجان شرقی و فارس هر کدام با ۲۲ و اصفهان با ۱۹ فوتی، بیشترین تلفات مسمومیت با گاز منوکسید کربن را داشته‌اند، این در حالی است که آمار تلفات گاز گرفتگی در بسیاری از استان‌ها کمتر از ۱۰ نفر گزارش شده است.

بر اساس این گزارش، آمار مرگ‌میر ناشی از مسمومیت با گاز منوکسید کربن در آبان امسال با کاهش ۱۲/۵ درصدی مواجه بوده و از ۵۶ فوتی در آبان سال قبل به ۴۹ فوتی در آبان امسال رسیده است. سازمان پزشکی قانونی کشور به استناد آمارهای موجود، ضمن هشدار نسبت به افزایش تلفات مسمومیت با گاز منوکسید کربن در نیمه دوم سال، بر رعایت نکات ایمنی در نصب و به کارگیری وسایل گرمایشی در فصل پاییز و زمستان تأکید کرد. با توجه به استفاده از وسایل گرمایشی در نیمه دوم هر سال، آمار تلفات مسمومیت با گاز منوکسید کربن در این مدت بارشد بسیاری همراه است، به نحوی که در سال گذشته ۷۵/۱ درصد از کل تلفات مسمومیت با گاز منوکسید کربن در نیمه دوم سال جان خود را از دست داده‌اند. در سال گذشته از کل تلفات مسمومیت با گاز، که ۶۲۶ نفر بوده، ۴۷۰ مورد مربوط به نیمه دوم سال بوده و تنها ۱۵۶ مورد متعلق به نیمه اول سال است. همچنین ۴۸۲ نفر از این متوفیان مرد و ۱۴۴ نفر زن بوده‌اند.

تکذیب خبر خرید و فروش کودک در بیمارستان‌ها

معاون امور اجتماعی سازمان بهزیستی، خبر منتشر شده از قول وی در برخی رسانه‌ها را، مبنی بر خریدوفروش کودک در برخی از بیمارستان‌های کشور، تکذیب کرد. به گزارش آتیه‌نو و به نقل از روابط عمومی وزارت بهداشت، دکتر حبیب‌الله مسعودی فرید، در نامه‌ای خطاب به مدیر کل نظارت و اعتباربخشی وزارت بهداشت، خبر منتشر شده از قول وی در شبکه‌های اجتماعی و برخی رسانه‌ها را تکذیب کرد. وی در ادامه این نامه از مدیر کل نظارت و اعتباربخشی درخواست کرد برای پیگیری‌های لازم در مورد این خبر کذب، اقدامات لازم انجام شود.

۰۶ | آتیه‌نو

در شهر خبرهایی هست

خطر ۲۴۰۰ هکتار زمین فاضلابی برای سلامت مردم

در صورت نظارت جدی تر، زمین‌های کشاورزی آلوده به فاضلاب، مثل ویروسی در حال تکثیر، سلامت جامعه را تهدید نمی‌کرد

محصولات کشاورزی است که با فاضلاب آبیاری می‌شوند.

■ جولان سودجویان در خلانظارت‌های موثر

متخصصان بارها هشدار داده‌اند که مصرف این محصولات می‌تواند بیماری‌های عفونی، انگلی، روده‌ای، سرطان و حتی مرگ را در جامعه افزایش دهد، اما ضعف نظارت‌ها بر این حوزه باعث شده که محصولات کشاورزی آلوده بی‌درسر به دست مصرف‌کننده برسد.

اگر پای صحبت کشاورزان هم بنشینید، از مشکل بی‌آبی گلایه دارند و می‌گویند به‌ناچار از فاضلاب در مزارع استفاده می‌کنند. اگرچه این مسئله نمی‌تواند توجهی برای به خطر انداختن جان میلیون‌ها شهروند باشد، اما شاید اگر آب سالم در اختیار این کشاورزان قرار داده می‌شد و نظارت جدی‌تری هم از زمین کشاورزی تا بازار عرضه اعمال می‌شد، حالا ۲۴۰۰ هکتار

نظرشما

۶۶

اگر پای صحبت کشاورزان هم بنشینید، از مشکل بی‌آبی گلایه دارند و می‌گویند به‌ناچار از فاضلاب در مزارع استفاده می‌کنند. اگرچه این مسئله نمی‌تواند توجهی برای به خطر انداختن جان میلیون‌ها شهروند باشد، اما شاید اگر آب سالم در اختیار این کشاورزان قرار داده می‌شد و نظارت جدی‌تری هم از زمین کشاورزی تا بازار عرضه اعمال می‌شد، حالا ۲۴۰۰ هکتار زمین کشاورزی آلوده به فاضلاب، مثل ویروسی در حال تکثیر، سلامت جامعه را تهدید نمی‌کرد.

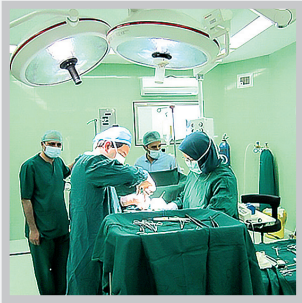

هزینه اقدامات پیشگیرانه و بهداشتی بسیار پایین‌تر از هزینه‌های مصرف محصولات آلوده به فاضلاب است که به مردم، نظام سلامت و بیمه‌ها تحمیل می‌شود ■ عکس تزئینی است.

■ کودهای

نگاهی به آمارهای خیره‌کننده سال گذشته

نیم‌میلیون جراحی در بیمارستان‌های تامین اجتماعی

از نظر تعداد شاهد افزایش ۶۰ درصدی در این زمینه بوده‌ایم.» وی خرید و توسعه تجهیزات پزشکی بر اساس آخرین فناوری‌های موجود را از دیگر اقدامات سازمان تامین اجتماعی در سال‌های اخیر دانست و افزود: «در راستای افزایش کیفیت خدمات درمانی و کمک به بیماران دارای هزینه‌های بالا، اقدام به خرید یک دستگاه شتاب‌دهنده خطی و تامین ۲۱۳ دستگاه تصویربرداری دیجیتال شده است.» همتی ادامه داد: «همچنین خرید ۵۵۹ عدد آمبولانس، ۲۱ دستگاه سنگ‌شکن برون‌اندامی، ۱۱ دستگاه آنژیوگرافی، ۴۸ دستگاه سی‌تی‌اسکن، و ۲۰ دستگاه MRI که به‌روزترین دستگاه‌ها و براساس استانداردهای موجود هستند، از دیگر اقدامات معاونت درمان در دوره مذکور بوده است.» معاون درمان تامین اجتماعی افزایش کارایی، بهبود مستمر کیفیت و خدمات را از اهداف حوزه درمان این سازمان دانست و گفت: «سازمان تامین اجتماعی در راستای اجرای سیاست‌های کلی نظام سلامت ابلاغی از طرف مقام معظم رهبری، طرح تحول نظام سلامت کشور و برنامه راهبردی سازمان تامین اجتماعی را اجرایی کرده و با در نظر گرفتن اصول مشارکت، هماهنگی، فراگیری و

تعداد بیمه‌شده اصلی و تبعی منطقه، مراکز طرف قرارداد و امکانات مراکز دانشگاهی، توجه به مناطق محروم و کم‌برخوردار، همسویی با برنامه‌های توسعه دولت و اجرای طرح کشوری پزشک خانواده، وی افزود: «نظام سطح‌بندی ارائه خدمات، نگاه کلان به منطقه از بعد پرهیز از سرمایه‌گذاری موازی و مازاد، بهره‌گیری اکثر نقاط کشور از حداقل امکانات بهداشتی و درمانی و محدودیت بودجه و اعتبارات سازمان

شاخص‌هایی است که موردتوجه سازمان در ساخت مراکز درمانی قرار می‌گیرد.»

همتی با بیان اینکه از خرداد ۸۹ تا خرداد ۹۲، تعداد ۲۰ طرح در قالب بیمارستان، توسعه بخش‌های بیمارستانی، پلی‌کلینیک و درمانگاه مورد بهره‌برداری قرار گرفته است، گفت: «این در حالی است که از خرداد ۹۲ تا خرداد ۹۵ شاهد بهره‌برداری از ۳۲ بیمارستان، پلی‌کلینیک و درمانگاه و توسعه بخش‌های بیمارستانی بوده‌ایم.» معاون درمان سازمان تامین اجتماعی گفت: «در بخش بیمارستانی، ۷۶۵ تخت‌بازبربنای ۹۳ هزار و ۸۷۷ مترمربع داشته‌ایم که درمجموع

یکشنبه ۱۲ دی ۱۳۹۵ ● شماره هشتادوشش

A T I V E H N O

■ فاضلاب‌های تصفیه‌نشده، زیر دندان شهروندان

ساده‌انگاری است که فکر کنیم سلامت جامعه فقط با افزایش تخت بیمارستانی یا افزایش هزینه‌های درمان ارتقا می‌یابد. وقتی پس از چندین دهه، هنوز شبکه فاضلاب شهری پایتخت تکمیل نشده، این مسئله می‌تواند یک منبع بیماری تمام‌شدنی باشد که با هیچ بودجه درمانی قابل کنترل نیست. علی‌محمد شاعری، رئیس کمیسیون کشاورزی، آب و منابع طبیعی مجلس، در گفت‌وگو با آتیه‌نو هشدار می‌دهد که هم‌اکنون حدود ۶۰ درصد از فاضلاب‌های تهران تصفیه نشده و به حال خود رها شده‌اند.

به گفته شاعری، قسمتی از این فاضلاب‌ها به چاه‌های جذبی می‌روند و آب‌های زیرزمینی را آلوده می‌کنند و بخشی دیگر هم از مزارع کشاورزی سر درمی‌آورند و صیفی‌جات، سبزیجات و سایر محصولات کشاورزی را آلوده می‌کنند. در هر دو حالت، این سلامت مردم است که به گفته شاعری، قربانی کم‌کاری نهادهای مسئول می‌شود.

■ کودهای رنگارنگ، قوز بالای قوز

کم نیستند مزارعی که با آب فاضلاب آبیاری نمی‌شوند، اما درد دیگری دارند. در اغلب مزارع کشور، نظارت درستی بر کودهای مصرف‌شده اعمال نمی‌شود که همین مسئله هم نظام سلامت جامعه را تهدید می‌کند. البته نباید انتظار داشت که این کودهای سمی بلافاصله آثار خود را بر سلامت شهروندان نشان دهند و شاید اتفاقا به همین دلیل ساده، خطر کودها را جدی نمی‌گیرند، اما متخصصان تأکید دارند که استفاده طولانی‌مدت و بی‌رویه از این کودها می‌تواند منشا بروز بیماری‌های غیرواگیر و خطرناک در جامعه شود.

به قول وزیر بهداشت، حوزه خریدوفروش سموم و کود کشاورزی، سودآور و اغواکننده است؛ تا جایی که گاهی تا ۸۰ درصد این فرآورده‌های قاچاق تقلبی از آب درمی‌آیند.

البته محمود جحتی، وزیر جهاد کشاورزی، چند هفته قبل خبر داد که ساماندهی استفاده از سموم در هفت محصول کشاورزی پرمصرف شامل برنج، خیار، گوجه گلخانه‌ای، پرتقال، کاهو و سیب‌زمینی آغاز شده است، اما خود جحتی هم تأیید کرده که همچنان نگرانی از مصرف سموم غیرمجاز و بیش از حد، در کشاورزی ایران وجود دارد.

اگر غذای سالم، به‌عنوان مهم‌ترین عنصر سلامتی انسان، در اختیار شهروندان قرار نگیرد، تمام تلاش‌ها در حوزه سلامت تحت تأثیر این نابسامانی قرار می‌گیرد، در حالی که داشتن امنیت غذایی کف خواسته‌های شهروندی است که اگر این خواسته محقق نشود، سایر تلاش‌ها در عرصه ارتقای سلامت مردم هم عظیم می‌ماند.

کلی‌نگری مبادرت به اجرای برنامه ارتقای هتلینگ بیمارستان‌های تامین اجتماعی با تشکیل ستاد اجرایی کرده است.» همتی اهداف این طرح را یکپارچه‌سازی ارائه خدمات کمی و کیفی هتلینگ، استانداردسازی براساس سنجه‌های اعتباربخشی و هتلینگ، امکان رتبه‌بندی کیفیت خدمات هتلینگ، پاسخگویی به انتظارات مراجعان، افزایش رضایتمندی بیمه‌شدگان و مراجعان، نظارت، ارزیابی و پایش مستمر کیفیت خدمات هتلینگ بیمارستانی و هدفمندبودن اعتبارات تخصیصی ذکر کرد. وی با بیان اینکه محورهای اجراشده در این طرح براساس سنجه‌های اعلامی وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی در دو فاز تدوین و در فاز اول عملیاتی شد، محور ساختمان و تأسیسات، محور تجهیزات و امکانات، محور رفاهی و تغذیه و محور بهداشت را جزو فاز اول توصیف کرد و فاز دوم را شامل محور امور اداری و منابع انسانی، فرایندها و گردش کاری بیان کرد.

معاون درمان سازمان تامین اجتماعی مهم‌ترین دستاورد برنامه ارتقای هتلینگ را این‌گونه برشمرد: «اقدامات زیرساختی با ایجاد نقشه راه واحد در سراسر کشور در حوزه تجهیز، خرید کالا، بهبود کیفیت ساختمان تأسیسات و ارتقای فرایندها و استفاده بهینه و اثربخش از منابع.» همتی همچنین استفاده از تجهیزات و ساختمان و نگهداشت آن‌ها، حفظ و صیانت از اموال سازمان، ارتقای سطح رضایتمندی مراجعان و ارتقای سطح دانش کارکنان را از دیگر مزایای اجرای طرح هتلینگ بیمارستان‌ها عنوان کرد.